

INFORMACJA PRASOWA

Urlop macierzyński wciąż jest domeną kobiet

W pierwszym roku życia dziecka opiekę nad nim sprawują głównie matki. Potwierdzają to dane statystyczne z ZUS. W województwie śląskim na urlopie macierzyńskim i rodzicielskim w okresie od stycznia do kwietnia tego roku przebywało ponad 29,6 tys. kobiet i niespełna 500 mężczyzn. Ojcowie za to chętnie korzystają z dwutygodniowego urlopu ojcowskiego. W ciągu pierwszych czterech miesięcy tego roku na urlopie ojcowskim w Śląskim było 7,1 tys. mężczyzn.

To ile rodzic będzie przebywał na zasiłku macierzyńskim uzależnione jest od liczby dzieci urodzonych przy jednym porodzie bądź przyjętych na wychowanie. Przy porodach mnogich – ten czas płatnej opieki dla rodziców, którzy podlegają ubezpieczeniu chorobowemu, jest dłuższy.

Jeżeli chodzi o wysokość otrzymywanego świadczenia to zależy ono od pobieranej wcześniej pensji. W województwie śląskim w kwietniu najwyższy zasiłek macierzyński **dla kobiety** wypłacony był przez Oddział ZUS w Bielsku-Białej i wyniósł ponad **25 tys. zł**, natomiast rekordowo wysokie świadczenie w regionie wypłacił chorzowski ZUS i trafiło ono do mężczyzny. Świadczenie wypłacone za miesiąc kwiecień wyniosło ponad **133 tys. zł brutto**, a otrzymuje je ojciec dziecka, który opiekuje się swoją pociechą korzystając z urlopu rodzicielskiego.

Jak liczona jest wysokość zasiłku?

Wysokość zasiłku macierzyńskiego obliczana jest na podstawie średniego wynagrodzenia/przychodu stanowiącego podstawę wymiaru składki na ubezpieczenie chorobowe z 12 miesięcy, poprzedzających miesiąc, w którym urodziło się dziecko lub zostało przyjęte na wychowanie. Jeżeli przed porodem ubezpieczona przebywała na zwolnieniu lekarskim, zasiłek macierzyński będzie wypłacany od tej samej podstawy wymiaru, od której wypłacany był zasiłek chorobowy.

Od 26 kwietnia zasiłek macierzyński jest wyższy. Wynosi 100 proc. podstawy wymiaru zasiłku za okres urlopu macierzyńskiego i 70 proc. podstawy wymiaru zasiłku za okres urlopu rodzicielskiego.

A jeśli ubezpieczona mama złoży tzw. długi wniosek o zasiłek macierzyński w ciągu 21 dni po porodzie albo przyjęciu dziecka na wychowanie, to zasiłek będzie wynosił 81,5 proc. wymiaru za cały okres jego pobierania. Nie dotyczy to dodatkowych 9 tygodni urlopu rodzicielskiego przysługujących drugiemu z rodziców. Tu zawsze zasiłek będzie wynosił 70 proc.

Rodzic, który na 26 kwietnia 2023 r. pobierał zasiłek macierzyński za okres urlopu macierzyńskiego, urlopu na warunkach urlopu macierzyńskiego lub urlopu rodzicielskiego, ma prawo do zasiłku na nowych zasadach pod warunkiem, że do 17 maja złożył wniosek o ustalenie nowej wysokości zasiłku. Jeśli tego nie zrobił, będzie otrzymywał zasiłek w starej wysokości.

Długość zasiłku uzależniona zależy od liczby dzieci urodzonych przy jednym porodzie

Rodzicom podlegającym ubezpieczeniu chorobowemu przy urodzeniu lub przyjęcia na wychowanie jednego dziecka przysługuje prawo do 20 tygodni urlopu macierzyńskiego i 32 tygodni urlopu rodzicielskiego. W przypadku urodzenia bliźniaków to 31 tygodni urlopu macierzyńskiego i 34 tygodnie urlopu rodzicielskiego. Po 14 tygodniach po porodzie matka dziecka może zrezygnować z urlopu macierzyńskiego i wcześniej wrócić do pracy pod warunkiem, że pozostałą część urlopu macierzyńskiego wykorzysta ubezpieczony tata dziecka. Urlopem rodzicielskim (32, 34 tygodnie) rodzice mogą dzielić między sobą lub może wykorzystać go tylko jeden z rodziców. Mogą zdecydować również, że wykorzystają go w tym samym czasie.

Dodatkowe 9 tygodni

Od 26 kwietnia br. rodzice mogą liczyć na dodatkowe 9 tygodni rodzicielskiego, ale z tej części urlopu może skorzystać tylko jeden z ubezpieczonych rodziców. Na przykład, jeśli ubezpieczona mama wykorzystała 32 tygodnie urlopu rodzicielskiego, to dodatkowe 9 tygodni może wykorzystać tylko ojciec dziecka. Jeżeli rodzice podzielą się urlopem np. w taki sposób, że matka wykorzysta 20 tygodni urlopu, wówczas ojcu przysługuje 21 tygodni urlopu rodzicielskiego. Urlop rodzicielski może trwać także 38 tygodni, jeśli rodzice przyjmą na wychowanie starsze dziecko.

Dłuższy urlop w wyjątkowych sytuacjach

Z kolei rodzice dziecka posiadającego zaświadczenie „Za życiem” mają prawo do 65 tygodni urlopu rodzicielskiego, gdy urodziło się, bądź przyjęli na wychowanie jedno dziecko. W przypadku porodu mnogiego jest to 67 tygodni urlopu rodzicielskiego, a w przypadku przyjęcia na wychowanie starszego dziecka 62 tygodnie.

Z dzieckiem zostaje mama

W województwie śląskim w pierwszych czterech miesiącach roku na urlopie macierzyńskim i rodzicielskim przebywało ponad 29,6 kobiet i niespełna 500 mężczyzn. Te dane pokazują, że urlop macierzyński i rodzicielski wciąż jest domeną kobiet, natomiast ojcowie chętnie korzystają z urlopu ojcowskiego, który jest przeznaczony tylko dla nich. W tym okresie w województwie śląskim na urlopie ojcowskim przebywało 7,1 tys. mężczyzn.

Dane z poszczególnych oddziałów ZUS w województwie śląskim

Oddział ZUS	Razem K+M	Kobiety	Mężczyźni łącznie z urlopem macierzyńskim, rodzicielski i ojcowskim	w tym tylko na ojcowskim
Bielsko-Biała	6 535	5 255	1 280	1 196
Chorzów	5 806	4 615	1 191	1 093
Częstochowa	4 651	3 836	815	755
Rybnik	9 136	7 050	2 086	1 976
Sosnowiec	4 619	3 703	916	866
Zabrze	6 568	5 211	1 357	1 273

Beata Kopczyńska,
regionalna rzeczniczka prasowa ZUS
w województwie śląskim

Beata Kopczyńska
regionalna rzeczniczka prasowa ZUS
w województwie śląskim